

# ЗАКОН

## О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОЗАКОЊЕЊУ ОБЈЕКТА

### Члан 1.

У Закону о озакоњењу објеката („Службени гласник РС”, бр. 96/15, 83/18, 81/20 – УС и 1/23 – УС), у члану 39. после става 2. додају се ст. 3 – 5, који гласе:

„Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, као и када незаконито изграђени стамбени објекти нису привремено прикључени на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и/или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију без обзира на време изградње, могу бити привремено прикључени на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и/или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију, у року и на начин прописан овим законом.

Прикључење из става 3. овог члана могуће је искључиво за власнике стамбених објеката и власнике посебних делова објекта-станава, који су трајно решавали своје стамбено питање.

Влада ближе уређује начин, услове и поступак за прикључење на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и/или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију незаконито изграђених објеката из ст. 3. и 4. овог члана.”.

### Члан 2.

У члану 41. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Изузетно, одредбе ст. 2. и 3. овог члана, неће се примењивати у случају прописаном у члану 39. ст. 3 - 5. овог закона.”.

### Члан 3.

Подзаконски акт из члана 1. овог закона (члан 39. став 5. Закона) биће донет у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Захтев за привремено прикључење из члана 1. овог закона (члан 39. Закона), подноси се надлежном органу за послове озакоњења у року од 30 дана од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 1. овог закона (члан 39. став 5. Закона).

По истеку рока из става 2. овог члана, неће бити могуће подношење захтева за привремено прикључење.

### Члан 4.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

## О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

### I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 12. Устава Републике Србије, којим се утврђује да Република Србија, између осталог, уређује и организацију и коришћење простора.

### II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Закон о озакоњењу објеката („Службени гласник РС, бр. 96/15, 83/18, 81/20 – УС и 1/23 – УС, у даљем тексту: Закон), ступио је на правну снагу 27. новембра 2015. године.

Током примене Закона, појавио се проблем што је прописана немогућности прикључења незаконито изграђених објеката на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и/ или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију, чиме се поставило питање задирања у остваривање основних загарантованих људских права, које гарантује и наш устав, као и бројне међународне конвенције.

С тим у вези, Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, обратио се и Заштитник грађана, иницијативом за измену Закона о озакоњењу објеката, као и група грађана „Желимо струју у 21. веку”.

Разматрајући пристигле иницијативе, предлагач је имао нарочито у виду да је становање, као људско право, садржано као право које се штити у многим међународним документима, те да се у свим тим документима становање сматра основном потребом, будући да је остварење свих других потреба условљено одговарајућим условима становања. Такође, у корпус основних људских права спадају право на воду и право на електричну енергију, што је потврђено у многим међународним документима, али и у пресудама Међународног суда за људска права.

У Међународном пакту о економским, социјалним и културним правима (Резолуција Генералне скупштине УН, децембар 1966. године), у члану 11. прописује се:

„Државе чланице овог пакта признају право сваком појединцу на стандард живљења довољан/пристојан (adequate) за њега и његову породицу, укључујући довољну храну, одећу и становање, као и стално побољшање услова живљења.”

Предлагач је сматрао да би у једном ограниченом временском периоду било оправдано да се грађанима који су градили или куповали станове изграђене супротно закону, а тиме решавали своје стамбене потребе, требало омогућити приступ основним правима, односно створити законску могућност да се привремено прикључе на електричну енергију, водовод и канализацију и гасну инфраструктуру, чиме би се значајно поправили услови становања, живљења тих лица, а за ширу заједницу би то значило увођење у легалне токове ових објеката, привремено, до окончања поступака озакоњења.

Предложена решења би се, поред ограниченог трајања, односила искључиво на лица која су на овај начин трајно решавала своје стамбено питање. Предложена решења искључују инвеститоре, односно власнике објеката других намена и инвеститоре стамбених објеката, односно оних који су градили за продају на тржишту.

Због значаја овог питања предвиђено је и да Влада доноси подзаконски акт, којим ће ближе уредити сва ова питања, укључујући у рад сва релевантна министарства, јавна предузећа и операторе система.

На основу наведеног, полазећи од чињенице да приступ, односно употреба струје, воде, грејања, канализације, представљају нека од најважнијих, основних права сваког човека, те да, поред тога имају и хумани карактер, предлажу се допуне као у тексту Предлога.

### **III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА**

Одредбама члана 1. Предлога закона прописано је да се стамбени објекти, који нису привремено прикључени на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и/или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију без обзира на време изградње, могу привремено прикључити на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и/или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију, у року и на начин прописан овим законом, ако и да то односи искључиво на стамбене објекте, односно посебне стамбене јединице.

Чланом 2. Предлога закона прописана је ситуација када се неће примењивати казнене одредбе на привремено прикључење, које је ороченог карактера.

Чланом 3. Предлога закона прецизирани су преклузивни рокови за подношење захтева за привремено прикључење.

Чланом 4. Предлога закона прописано је ступање на снагу.

### **IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА**

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије.

### **V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ**

Предлаже се доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), због измене постојећих законских решења, којима се отклањају проблеми за поједине групе грађана чиме ће се омогућити прикључење на електричну енергију и комуналну инфраструктуру приступ, а имајући у виду да употреба струје, воде, грејања и канализације, представљају нека од најважнијих, основних права сваког човека, те да, поред тога имају и хумани карактер.

### **VI. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ОВАЈ ЗАКОН СТУПИ НА СНАГУ НАРЕДНОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”**

Предлаже се да овај закон ступи на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, будући да за то постоје нарочито оправдани разлози који се огледају у неопходности да се предложена измена што пре примењује, те омогући већем броју грађана остваривање неких од основних људских права.

## VII. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА, КОЈЕ СЕ ДОПУЊУЈУ

### Члан 39.

Ако објекат који је привремено прикључен на електроенергетску мрежу, гасну мрежу и мрежу електронских комуникација или мрежу даљинског грејања, водовод и канализацију, не буде озакоњен у складу са овим законом, грађевински инспектор је дужан да без одлагања, а најкасније у року од три дана по добијању акта из члана 38. став 2. овог закона, примерак тог акта достави јавном предузећу, јавном комуналном предузећу, привредном друштву или предузетнику који је привремено прикључио објекат на своју мрежу, односно инфраструктуру.

Јавно предузеће, јавно комунално предузеће, привредно друштво или предузетник дужно је да у року од 30 дана од пријема акта из става 1. овог члана, искључи објекат са мреже односно инфраструктуре на коју је привремено прикључен у складу са ставом 1. овог члана.

**ИЗУЗЕТНО ОД СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА, КАО И КАДА НЕЗАКОНИТО ИЗГРАЂЕНИ СТАМБЕНИ ОБЈЕКТИ НИСУ ПРИВРЕМЕНО ПРИКЉУЧЕНИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ, ГАСНУ МРЕЖУ И/ИЛИ МРЕЖУ ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА, ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈУ БЕЗ ОБЗИРА НА ВРЕМЕ ИЗГРАДЊЕ, МОГУ БИТИ ПРИВРЕМЕНО ПРИКЉУЧЕНИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ, ГАСНУ МРЕЖУ И/ИЛИ МРЕЖУ ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА, ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈУ, У РОКУ И НА НАЧИН ПРОПИСАН ОВИМ ЗАКОНОМ.**

**ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МОГУЋЕ ЈЕ ИСКЉУЧИВО ЗА ВЛАСНИКЕ СТАМБЕНИХ ОБЈЕКТА И ВЛАСНИКЕ ПОСЕБНИХ ДЕЛОВА ОБЈЕКТА-СТАНОВА, КОЈИ СУ ТРАЈНО РЕШАВАЛИ СВОЈЕ СТАМБЕНО ПИТАЊЕ.**

**ВЛАДА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ НАЧИН, УСЛОВЕ И ПОСТУПАК ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКУ МРЕЖУ, ГАСНУ МРЕЖУ И/ИЛИ МРЕЖУ ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА, ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈУ НЕЗАКОНИТО ИЗГРАЂЕНИХ ОБЈЕКТА ИЗ СТ. 3. И 4. ОВОГ ЧЛАНА.**

### Члан 41.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ јавно предузеће, јавно комунално предузеће, привредно друштво или друго правно лице, које по пријему акта којим се одбацује или одбија захтев за озакоњење не искључи објекат са мреже односно инфраструктуре на коју је привремено прикључен (члан 39).

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ јавно предузеће, јавно комунално предузеће, привредно друштво или друго правно лице, које објекат који је у поступку озакоњења прикључи на мрежу, односно инфраструктуру.

За привредни преступ из ст. 1. и 2. овог члана казниће се и одговорно лице у јавном предузећу, јавном комуналном предузећу, привредном друштву или другом правном лицу, новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

**ИЗУЗЕТНО, ОДРЕДБЕ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА, НЕЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ У СЛУЧАЈУ ПРОПИСАНОМ У ЧЛАНУ 39. СТ. 3-5. ОВОГ ЗАКОНА.**

САМОСТАЛНЕ ОДРЕДБЕ ПРЕДЛОГА ЗАКОНА

ЧЛАН 3.

ПОДЗАКОНСКИ АКТ ИЗ ЧЛАНА 1. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 39. СТАВ 5. ЗАКОНА) БИЋЕ ДОНЕТ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЗАХТЕВ ЗА ПРИВРЕМЕНО ПРИКЉУЧЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 1. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 39. ЗАКОНА), ПОДНОСИ СЕ НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ЗА ПОСЛОВЕ ОЗАКОЊЕЊА У РОКУ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ПОДЗАКОНСКОГ АКТА ИЗ ЧЛАНА 1. ОВОГ ЗАКОНА (ЧЛАН 39. СТАВ 5. ЗАКОНА).

ПО ИСТЕКУ РОКА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, НЕЋЕ БИТИ МОГУЋЕ ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ПРИВРЕМЕНО ПРИКЉУЧЕЊЕ.

ЧЛАН 4.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ НАРЕДНОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

**ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА  
ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Овлашћени предлагач - Влада  
Обрађивач - Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
2. Назив прописа  
Предлог закона о допунама Закона о озакоњењу објеката  
  
Draft Law on Amendments to the Law on Legalization of Buildings
3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):
  - а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа  
Нема
  - б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума  
Нема
  - в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума  
Нема
  - г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума  
Нема
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније  
Нема
4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:
  - а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима  
Нема
  - б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима  
Нема
  - в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима  
Нема
  - г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност  
Нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

Нема

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

У изради Предлога закона нису учествовали консултанти.